

AVRUPA BİRLİĞİ NEDEN DIŞA KAPALI AVRUPA KALESİ OLMAYA YÖNELİYOR

Alev KILIÇ

Avrupa Birliği doğu sınırını Meriç nehri ile başlatmış , Meriç nehrinin Yunanistan kıyısında Schengen tel örgüsünü dikmiştir. Bu çirkin telörgünün, mazur gösterilmek üzere iddia edildiği gibi kaçak geçişleri önlemesi mümkün değildir. Bu iddia olsa olsa telörgünün daha kuzeylere ucu açık olarak uzatılabilmesinin bugünden gerekçesini hazırlamaktadır. Peki Avrupa Birliği neden Schengen duvarları örmekte ve kendini dışarıya kapalı bir kale haline getirmektedir. Bu sorunun en kısa cevabı Avrupa Birliğinin kuruluş amaçlarını gözden kaçırdığı, Avrupa ideallerini dar ve ayırıcı yorumlamaya başladığıdır. Avrupa Birliği isminde de belirtildiği gibi, coğrafi bir tanımdan hareket etmektedir. Bir Balkan ülkesi olan Türkiye Avrupanın coğrafi ve tarihi bir parçasıdır. Hiçbir ayırıcılık yapmadan Avrupa kıtasının tüm ülkelerini bünyesinde barındıran ve ABden önce Avrupalılık kimliğini belirlemiş ilk siyasi Avrupa kuruluşu olan Avrupa Konseyinin kurucu üyeleri arasındadır. Dolayısıyla Türkiyenin Balkan ve Avrupa kimliğini göz ardı etmeye çalışmak başlı başına ayırıcılık olmaktadır ve ne yazık ki AB içinde böyle bir yaklaşım bulunmaktadır. Bir diğer ayırıcılık Avrupa değerleri tanımlamasının arkasına gizlenen kültürel farklılık ve daha da özenle gizlenen ve çok daha önem taşıyan dini farklılıktır. Kültürel farklılık ayırıcılığının aşılması nisbeten kolaydır. Avrupa Konseyinde benimsenen kültürel farklılık Avrupanın zenginliğidir yaklaşımının, farklılık içinde birlik söyleminin değişen tonlarda da olsa AB içinde de kabul gördüğünü söylemek mümkündür. Din farklılığı bakımından aynı anlayışın bulunmadığı ise bir vakıdır. Bu durum siyasi bir değerlendirmenin ötesinde, bizatihi din ve inanç olgusundan kaynaklanmaktadır. Hıristiyanlık kendinden önce varolan Museviliği tanımakta, ortak kaynaklara sahip bulunmaktadır. Keza İslam kendinden önceki iki dini, kitaplarını, peygamberlerini tanımakta, ortak kaynakları paylaşmaktadır. Hıristiyanlık ise, daha sonra gelen bir din olarak islamı tanımamakta, karşı çıkamadığı ve reddedemediği bu dinin varlığına, uygar davranış koşulları çerçevesinde, hoşgörü ile yaklaşmaktadır. Bu anlayışın Avrupa Birliği üyelerindeki yansıması, hıristiyanlığı resmi din olarak tanıyan AB ülkelerinde, bir istisna ile, islamın resmen tanınmaması, kiliselere tanınan hakların İslam kurumlarına uygulanmamasıdır. Tek istisna Avusturya ise 1881 yılında Bosna Herseki ilhakinde oradaki Müslüman halkı yönetebilmek uğruna islamı resmi din olarak tanımıştır. Halihazırda tamamı Hıristiyan ülkelerden oluşan AB üyeliği için laik olmak koşulu da yoktur. Dolayısı ile ABnin, laik bir ülke olmasına rağmen, Türkiyenin üyeliğine karşı dini bir ayırıcılık anlayışına sahip olmadığını söyleyebilmek zordur. Avrupa Birliğinin kurucu babaları yola ayırıcı değil, birleştirici, ötekileştirici değil, bütünleştirici bir avrupa yaratabilmek hedefi ve sevdasıyla çıkmıştır. Bugün varılan noktada ise bu idealin geride kaldığı, reel politikanın, siyasi güç dengelerinin belirleyici hale geldiği, ayırıcılığı

körükleyen adımlar atıldığı ve bir ayırmıcılık kalesi avrupa yaratılmakta olduğu görülmektedir. Her türlü ilkeyi bir kenara bırakarak Güney Kıbrıs Rum Yönetimine üyelik verilmesi, kimliğini Hıristiyanlığı en eski kabul eden devlet olma vurgusuyla tanımlayan Ermenistana, en üst düzeyde, avrupa ailesinin bir ferdi ve avrupanın parçası tanımlaması yapılması Türkiye bakımından tabiatıyla kanaat belirleyici olmaktadır. Meriç nehri kenarında Schengen telörgüsü çekerek avrupa kalesini oluşturma adımlarını atanların tarihten ders almaları , hiçbir seddin aşılmaz, kalenin düşmez olmadığını hatırlamaları zamanı gelmiştir.

Yazar Hakkında :

Atıfta bulunmak için: KILIÇ, Alev. 2026. "AVRUPA BİRLİĞİ NEDEN DIŞA KAPALI AVRUPA KALESİ OLMAYA YÖNELİYOR ." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2013 / 9. Ocak 16. Erişim Haziran 17, 2026. <https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/AVRUPA-BIRLIGI-NEDEN-DISA-KAPALI-AVRUPA-KALESI-OLMAYA-YONELIYOR>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır